for Dr Palmer

3

DISSERTATIO INAUGURALIS,

DE

NEPHRITIDE VERA.

DISSERTATIO INAUGURALIS,

DE

NEPHRITIDE VERA:

QUAM

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex auctoritate Reverendi admodum Viri,

GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICAE decreto;
Pro GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS RITE
ET LEGITIME CONSEQUENDIS,

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

GULIELMUS FALCONER,
Anglus.

Ad diem 26, Augusti, hora locoque solitis.

Magis ignoscendum medico est parum proficienti in acutis morbis quam in longis.

Celsus, lib. iii. cap. 1.

EDINBURGI:
Apud J. Bruce et Socios.
MDCCLXVI.

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

VIRO OPTIMO,

RANULPHO WILBRAHAM,

ARMIGERO;

IN CONCILIO BRITANNIAE MAGNO

SENATORI INTEGERRIMO:

OB AMOREM FERE PATERNUM,

QUEM ERGA SE USQUE AD HUNC DIEM

PRAESTITIT;

QUAE OMNIA PIETATIS INDICIA

NUNQUAM GRATO ANIMO

ELAPSURA SUNT:

NEC NON

VIRO EGREGIO,

THOMAE WILBRAHAM,

MEDICINAE DOCTORI,

COLLEGII REGALIS LONDINENSIS,

ET REGIAE SOCIETATIS

SOCIO DIGNISSIMO:

NEC NON

VIRO EGREGIO,

THOMAE HAYES,

MEDICINAE DOCTORI,

ARTIS MEDICAE PERITIA

MORUMQUE COMITATE

INSIGNI;

HOC PRIMUM IN MEDICINA TENTAMEN

OFFERT

GULIELMUS FALCONER.

DISSERTATIO INAUGURALIS,

DE

NEPHRITIDE.

DEFINITIO MORBI.

UBI dolor adeſt ad poſteriorem, et lateralem abdominis partem, quae coſtis ultimis nothis, atque oſſi Ileo interjacet; febre acuta, mingendi cupiditate atque difficultate comitantibus, Nephritidem adeſſe judicamus*.

HISTORIA MORBI.

DUPLEX morbus eſt qui modo dictis ſymptomatibus innoteſcit; unus†, qui extimam

* Sauv. vol. 2. p. 510. Noſol. meth.
† Vide Hoffman, vol. 2. p. 147.

extimam tunicam renis occupat, et Eryſipelacei generis eſſe videtur; quique, ut omnes hujus generis morbi, à febrilibus ſymptomatibus initium ſumit. Quibus mox accedunt dolor ardens, acutus, fixus, in regione renis ſedens. Pulſus arteriarum celer, et durus; ardens urinae crudae, et tenuis mictio; et in regione lumbari caloris ſenſus moleſtior. Levior hic morbus plerumque eſt, et remediis antiphlogiſticis, et regimine diaphoretico, citra ſuppurationem brevi ſanatur. Alter vero morbus gravior eſt, interiorem propriamque renis ſubſtantiam occupans, qui renis vera phlegmone eſt*.

Hoc ingruente febrilis horror, atque frigus gravius urgent, diutiuſque perdurant. Tenſus ac gravis in regione † renis ſenſus eſt, qui omni motu augetur, quique brevi tempore in acutum, et fixum dolorem

* Pro hac diſtinctione, vide Hoffman, vol. 2. p. 147.

† Hoffman, ibidem ut ſupra.

dolorem tranſit. Urina frequens quaſi ardet, et prodit rubra, ‡ flammea, et nonnunquam ſanguine tincta; et licet minus urinae in veſica contineatur, § crebrum tamen mingendi deſiderium urget *. Quinetiam cum dolore urina, neſcio homine ſtillat. Creſcente febre, cutis arida atque calida fit; urget ſitis † intolerabilis; ſtrictura et anxietate ‡ laborant praecordia; dolor terebrans uſque ad umbilicum protenditur.

PULSUS ordinem parum ſervant; ſaepe nauſea, § ructus, et vomitus bilis premunt; calor in lumbis valde intenſus naſcitur; ** ſtringitur alvus, retrahitur ** teſticulus ejuſdem lateris, qui etiam dolore

‡ Sennertus, p. 1089. cap. viii.
§ Van Swieten de Nephritide, vol. 3. p. 223.
* Juncker. conſp. med. p. 358—59.
† Junck. ut ſupra.
‡ Sauv. vol. 2. p. 510—11.
§ Van Swieten, vol. 3. p. 234.
** Juncker. conſp. med. p. 358-59.—Sauv. N. M. T. 2. p. 511.

dolore ardente, fixo, pungente, et interdum tumore afficitur. Dolor per ureteres deorfum tranfit, et non raro veficam * inflammat; ftupet crus ejufdem lateris, et nonnunquam friget, interdum etiam dolet †. ‡ Tumor in renibus tactui manifeftus nonnunquam evadit. In latus § dolens homine decumbente nonnunquam leviores, fi in integrum jacet, graviores fiunt dolores. Eft ubi haec contraria funt, uti certiores nos CULLENUS nofter eximius fecit.

ITA plerumque exoritur, et procedit morbus, dum regularis eft, et in fimplice phlegmone unius utriufve renis confiftit. Non tamen femper eodem ordine, aut pari cum vehementia, fymptomata occurrunt. Variant enim tum pro diverfis hominum conditionibus, tum etiam pro

* Cael. Aurel. p. 569.——Sennert. p. 1089. cap. viii.
† Sauv. N. M. 511.——Juncker, Cael. Aurel. &c.
‡ Sennert. p. 1091. cap. ix.
§ Riverii praxis med. p. 187.

pro causarum, quae morbum inducunt, varietate. Sine femoris interdum stupore, aut testiculo § retracto, morbus cursum suum absolvit. Nonnunquam etiam in ipso initio urina * pallet, nonnunquam rubra ac flammea est.

† In longius vero, aut brevius tempus, morbus, ut supra comprehensum est, pro ipsius inflammationis diversis conditionibus producitur. Si vehementia symptomatum in summum non est aucta, si idoneis remediis adhibitis, et bonitate naturae, intra quartum diem, aut ad ultimum intra sextum, insigni aegri levamine minuta est, praecipue si ex copioso sanguinis ‡ per haemorrhoidales venas profluvio id levamen contigit, si cum hoc profluvio, vel etiam sine eo, ex remissione notabili symptomatum praegressa, urina

§ Van Swieten comment. vol. 3. p. 223.

* Hoffman p. 147. vol. 2.

† Van Swieten, vol. 3. p. 231.

‡ Boerh. aph. 996.——Van Swieten. comment. in eundem.

rina copiose excernitur, rubra, crassa, ac turbida fit, et sedimentum haud absimile illi, quod post paroxysmum febris intermittentis apparet, deponit*; pro certo habendum est, per benignam resolutionem inflammationem jam terminatam esse. Contra, si morbus permanet, et ultra septimum diem excurrit, † abscessus futurus metuendus est. ‡ Quem fieri horrores vagi, et frequentes certius evincunt; quibus interpolantur dolores, et sine ordine occurrunt. Praeterea aestus gravior circa renes; ibidem pulsatio major, praecipue dolorum saevientium remissio, idem indicant. § Certissimum tamen

* Notandum vero est, hanc urinae partium secessionem hoc in morbo non semper obtinere, quamvis morbus felici resolutione terminata est. Ut enim Van Swieten de hoc morbo observavit :—" Et illae urinae bonae sunt, quae crassae excernuntur, " licet non subsidant, aut sedimentum inaequale aut divulsum " habeant, quod in aliis morbis suspectum videretur."——Van Swieten, tom. 3. p. 232. ad finem.

† Boerh. aph. 1001.——Van Swiet. comm. in eundem.

‡ Ibid.——Van Swiet. Riv. tom. 2. p. 193.

§ River. p. 193. vol. 2. Van Swiet.

men abſceſſus ſignum eſt pus per ureteres delapſum, et cum urina excretum. In nonnullis etiam, ſi abſceſſus magnus eſt, pondus incumbens * ſentitur.

QUOD ſi morbus etiam ſaevior, et vehementior eſſe pergit, gangraenam ſubeſſe metuendum eſt. † Gangraenam inceptam docent doloris intolerabilis antea ſubita remiſſio, arteriarum pulſus celerrimi, debiles, intermittentes, vires ſubito fractae, ſudores gelidi, vultus liveſcens, partium extremarum frigus, urinae ſuppreſſio, vel ſi prodit, livida, nigra, capilloſa, et carunculis nigris et fuſcis inquinata. Has notas ſingultus, convulſiones, et mors mox deinde excipiunt.—Poſtremo per alium exitum inflammatio terminatur. Nam, ubi neque reſolutione, neque ſuppuratione tolli poteſt impacta vaſis materies, in ſchirrhum deinde indureſcit,

* Ibid. River.

† Boerh. aph. 1005.—Van Swiet. in eund.—Kleinius, p. 250.

refcit, fchirrhi autem figna bene refert Ægineta *.—" Quaecunque durities circa " renes oboriantur, dolores quidem non " amplius inferunt: aegris autem ex va- " cuo ventris loco veluti quodpiam pen- " dere videatur: et ftupor adeft coxendi- " cum et impotentia crurum, mingunt- " que pauca, et reliquo corporis habitu, " aqua inter cutem laborantibus, maxi- " me fimiles exiftunt. Quidem etiam " temporis progreffu hydropem mani- " fefte incurrunt, veluti ab aliis vifceri- " bus induratis contingit."—

DIFFERENTIÆ MORBI.

PLURES morbi funt qui Nephritidem fpecie fua referunt; quorum praecipui funt *lumbago*, *colica flatulenta*, *fplenitis*, *enteritis*, *ileus*, *nephritis calculofa*. † *Lumbago* à nephritide vera eo primum differt, quod, cum externas lumborum partes

tes

* Serm. XI. cap. 17. p. 270.

† Juncker. confp. med. p. 358.

tes pro ſede habeat, dolores ejus non ita profunde ac in nephritide vera, ſedere ſentiuntur. Praeterea lumbago extremas dorſi et lumborum muſculorum partes potiſſimum occupat, quae a ſede propria * nephritidis utique diſtant; aut etiam multo majus ſpatium obſidet, et per totum curſum muſculorum dorſi excurrit. Spaſticus porro dolor ejuſdem et lancinans eſt. † Optimum autem diſcrimen dant in lumbagine, nullus per ureteres dolor decurrens, teſticulus non retractus, nullus femoris ſtupor, nulla mictionis, aut urinae vitia. Hoc autem ſignum maxime conſtans eſt, et quaſi pro pathognomonico habetur. A *colica flatulenta* diſcrimina ita exploratu difficiliora ſunt, ut vulgo tamen his ſignis alter ab altero morbus diſtinguatur. Nephritis in regione renali dolorem ſuum fixum habet, dum colicus ‡ per inteſtina vagatur. In

 colica

* Juncker. conſp. med. p. 358.
† Sauvage, vol. 2. p. 510.——Noſ. meth.
‡ River. p. 187. vol. 2.

colica, ſi in latus dolens procumbit aeger, nullum inde doloris levamen ſentit, quod in nephritide frequenter tamen evenit. Stupor cruris, teſticuli retractio, urinae vitia, in colica niſi haec vehementior eſt, * et iſchuriam excitavit, penitus deeſſe ſolent. In medendi autem uſu ſumma cautela opus eſt, ut hi morbi rite diſtinguantur, quod nonnunquam difficile admodum fit. Quando enim flexura coli quae ad lumbos jacet, vel flatibus diſtenta, vel ſpaſmodice ſtricta eſt, non modo in regione lumbari dolor atrox eſt, iſque ad praecordia tranſit, verum etiam nauſea, et vomendi conatus frequentes † ſuperveniunt, urinae fluxus impeditur, alvus ſtringitur, immo totum abdomen cruciatibus haud ſecus ac in nephritide torquetur.

NEQUE lienis inflammatio cum dolore nephritico renum ſiniſtrum tenente confundenda

* Sauv. N. M. p. 510. vol. 2. p. 143. vol. 4.
† Cael. Aurel. p. 569.——River. P. M. p. 187.

fundenda eſt. Sic autem diſcrimen excipitur, quod in ſplenitide dolor quam in nephritide minus * atrox, magis antrorſum ſeſe extendit.

QUAE vero de urina et de teſticuli retractione antea dicta ſunt, nephritidi propria, a † ſplenitide aliena, diagnoſim planam reddunt. Interdum etiam nephritis difficulter ab enteritide dignoſcitur. Si enim inteſtinum colon, in eo loco, quo renibus ex utroque latere adnectitur, inflammatur, complura cum renum inflammatione conſimilia ſigna habet. Qui morbi tamen inter ſe dignoſcuntur primum ex eo, quod renis affectiones et dolores ad poſteriora, et ad dorſum magis ſentiuntur; ‡ coli vero ad interiora et ad ventrem. In coli morbo etiam raro veſica afficitur, raro urinæ vitia accedunt. Ubi colon inflammatur in dejectione alvi, potius

* Juncker conſp. med. p. 537.
† Sauvage noſologia meth. p. 509.
‡ Sauv. noſ. meth. vol. ii. p. 510.

potius quam in mictione, mutationes omnes fiunt.

Ab ileo renum inflammatio eo distinguitur, quod in illo incipiente dolor magis vagus est, eodem * urgente, intestina ipsa quasi ligatura devincta sentiantur; praeterea in ileo pertinacior multo alvi constipatio est; urina multo facilius redditur; atque haec etiam sedimentum ponit. Quod vero praecipuum est, non in lumbis, ut in nephritide, ilei dolor, sed potius in medio abdominis sedet.

Omnium autem longe difficillima discrimina inter hunc morbum et nephritidem calculosam cognitu reperiuntur. Etenim signum inter hos morbos diagnosticum, quod nunquam fallat, vix ullum datur. Verum inter ea quae pro certissimis hactenus habita sunt, sequentia maxime eminent. In nephritide vera, ac in omni

* River. p. 187. Sennert. p. 1089. cap. viii.

omni vera phlegmaſia, febris ut individuus comes ſimul occurrit; * praecedunt etiam plerumque ea ſymptomata quae febris acceſſionem denunciant; ſcilicet partis ipſius, quam inflammatio occupat, doloroſae et inflammatoriae affectiones. Contra, in calculoſis renum doloribus raro febris vera apparet, aut certe non niſi poſt graves dolores, quique diutius aegrum excruciavere, accedit. In vera etiam nephritide febris acuta, quouſque inflammatio viget, aſſidue urget, et nonnunquam per plures dies ſine notabili fere remiſſione perſiſtit. In nephritide autem calculoſa, dummodo febris acceſſerit, manifeſtis exacerbationibus, et iterum remiſſionibus incedit. Item in vera nephritide, pulſus ob inflammatoriam morbi naturam, durus plerumque, in † calculoſis non eſt. Dolor etiam diſtendens in nephritide vera urget, idem in calculoſa ſubinde

* Allen. ſynopſ. p. 195.
† Ludwig, No. 1360.

* ſubinde interpolatur, periodicus recurrit, et pars quaſi terebra perforari ſentitur. Poſt motum in rheda, poſt omnem exercitationem, aut ſuccuſſionem, nephritis calculoſa ſaepiſſime, vera rariſſime redit. † In affectionibus calculoſis urina raro ſupprimitur.

POSTREMO cura utique hic opus eſt, ne temere hunc morbum adeſſe judicemus; nam uti bene notavit HOFFMANNUS: "hic morbus non tam frequens "eſt ut vulgo putatur."

CAUSAE PRAEDISPONENTES.

COMMUNES inflammationis cauſae hunc morbum faciunt.

ITAQUE omnia quae aut corpus totum, aut ſaltem renem ipſum inflammationi magis obnoxium reddunt, inter cauſas huic

* Allen. ſynopſ. p. 195.
† Allen. ſynopſ. p. 195.

huic morbo praediſponentes recenſenda ſunt.

* CUMQUE inter ea praecipuum locum teneat plethora, ideo omnia quae hunc ſtatum corporis faciunt, in numero habenda ſunt.

QUOCIRCA qui ad adultam aetatem pervenere, qui habitum corporis † laxum habent, aut ex laborioſo vitæ genere in ſubitum otium tranſeunt, qui denique ſomno multo ſeſe dedunt, aut victu lauto et calido, vini uſu frequenti utuntur; hi omnes huic morbo maxime opportuni ſunt. Huic tamen nihil magis conducit quam conſuetudo frequens ſanguinis mittendi, ſive naturalis, ſive artificialis. Proinde qui haemorrhagiis maxime obnoxii ſunt, hoc morbo maxime periclitantur. Poſtremo pluribus vaſis perditis, ſanguis ſubito

* Junckeri conſp. med. p. 360. Boerh. aph. 994.
† Riverius, p. 186. vol. ii.

ſubito intra pauciora neceſſario circumiens, id quod membro reſecto accidit, ad nephritidem viam facit. Ipſius etiam renis ſtatus vaſorum laxior, quo fit, ut vaſa vi ſanguinis diſtendenti nimis facile cedant, copiam hujus debito majorem intus accipiant, atque ita quaſi plethoram renum efficiant, morbi cauſis annumerari poteſt.

Causae Occasionales.

Ut hunc morbum ſupra de eo dicta inflammatorium eſſe oſtendunt, ita omnia, quae febrem aut inflammationem excitant, ei occaſionem praebere manifeſtum eſt. Quorum praecipua ſunt illa quae ad interna viſcera ſanguinem maxime deferunt, aut motum hujus in illis accelerant; cujuſmodi frigus habendum eſt. Uti enim calore relaxantur, ita frigore conſtringuntur fibrae et rigeſcunt. Vaſcula ergo ex fibris muſcularibus compacta, quae in ſuperficie corporis diſponuntur,

nuntur, frigore nimis arcte constricta, sanguinem parum ipsa accipiunt et ad interiora repellunt. Et quoniam sanguinis motus per renes celer est, si idem morbo etiam magis augetur, facile ad inflammationem renes proclives fiunt. Adeoque refrigeratione dorsi sola, lumborum praecipue, hunc morbum factum esse testatur HOFFMANNUS *.

VENTI etiam boreales et frigidi nephriticis inimici esse diu observati sunt.

ITEM calor nimius quacunque causa excitatus, febrem excitando, nephritidem efficere potest. Balnei igitur nimis calidi usus idem etiam praestare potest.

IDEM praeterea crapula, ac vini generosioris, aut meracioris, cibi salsi, aut aromatici nimius usus, † praestat.

C ANIMI

* Hoffmanni opera, tom. ii. p. 147.

† Junckeri consp. med. p. 360.

* ANIMI etiam pathemata vehementia, ſicut iracundia violenta, nephritidis cauſa fit.

† SED nihil magis ad inflammationem excitandam conducit, quam excretiones ſubito ſuppreſſae, ut menſes, haemorrhagiae narium, aut haemorrhoides, quae plethoram ſubito quoque augent, et ſanguinem ad inteſtina quaſi refluxu, propellunt. Perſpiratio etiam per cutem impedita, ſecretionem per renes auget, ejuſque motum accelerat.

‡ SUNT etiam quae ad renes magis proprie pertinent; qualia ſunt pravus uſus diureticorum acrium, quales cantharides ſunt, qui illas partes proprie afficit. Item venena, ut § arſenicum, atque etiam

* Ibid. Junckeri.

† River. vol. ii. p. 186, 187. Junck. ibidem ut ſupra.

‡ Juncker. p. 360. Cæl. Aurel. p. 567. Sennert. p. 1089, cap. viii.

§ Tachenius. Hippocr. chemic. cap. xxiv. p. 149.

iam terebinthinae uſus imprudens, renes proprie afficiendo, hunc morbum faciunt.

URINA etiam quacunque cauſa acrior reddita, renes ſtimulando, hujus morbi cauſa fit. Itaque ſtranguriam, poſt exercitationem vehementem aut calorem nimium, quo urina acrior fit, ſupervenire videmus.

* MOTUS etiam ſuccuſſorius, equitatio praecipue, quam in renes valde agere, et ſecretionem urinae promovere novimus, ſi nimia eſt, renibus inflammationem inferre poteſt.

† NIXUM validum hujus morbi frequentem eſſe cauſſam agnovit BOERHAAVIUS; imprimis, ſi, incurvato antrorſum corpore, grave pondus tollere, et corpus erigere homo nititur; tunc enim muſculi dorſi

* Van Swieten, vol. iii. p. 226.
† Van Swieten, vol. iii. p. 225.

dorſi renibus incumbentes immanem vim exercent; unde quantum renes neceſſario comprimantur, nemini eſſe obſcurum poteſt.

TESTATUR etiam RAMAZZINI, illos qui ſtatura longa utuntur huic morbo proclives eſſe. Cujus verba ſunt, "Nimia ſtatura, et ſtatariae artes, morbos "renum ſolent inferre. Servos in aulis "principum, nobiles quoque, ut in aula regis HISPANIAE, ubi nulla ſunt "ſedilia, non paucos obſervavi de morbis renum conquerentes. Corpore enim in ſtatu erecto ſtante, lumbarium "muſculorum fibras intentas eſſe neceſſum eſt; et renes neceſſario in conſenſum trahi, ut non tam libere curſum "naturalem peragat ſanguis; nec a ſanguine ſerum ſecernatur, unde poſtea "praedicti affectus ſubſequuntur. *"

ALVUS

* Ramazzini de morb. artif.

* ALVUS etiam nimis ſtricta ad hos effectus edendos plurimum confert. Scybala enim duriora in flexura coli retenta, renem ſiniſtrum valde comprimunt, et urinae ſecretionem pervertunt, aut cohibent; eadem ſi diu permanent, irritatione ſua, inflammationem gignunt.

† VERMES etiam in renibus huic morbo initium nonnunquam dedere. Scribit enim Vidus Vidius, ſe vermem capite acuto corniculato praeditum poſt longos renum dolores excretum vidiſſe; atque inde aegrum a morbo liberatum, teſtatur.

IPSE etiam SENNERTUS canis renem vidit, qui totus erat abſumptus, ſuperſtite tantum tunica eam ambeunte, quae tota vermibus longis, lumbricorum inſtar, plena reperiebatur.

PILI

* Ludwig. No. 359. inſt. med.
† Sennert. p. 1088.

* PILI etiam ac filamenta cum urina excreta ſunt, quae, renes irritando, eos inflammaſſe videbantur.

CAUSA PROXIMA.

CAUSA proxima, actio vaſorum renis nimis aucta eſt; unde frequentiores, et repetitae contractiones fiunt, quibus tranſitus ſanguinis impeditur, et ipſe ſanguis in renibus congeritur.

RATIO SYMPTOMATUM.

NUNC rationem ſymptomatum reddere conandum eſt.

"FRIGUS et horror." Senſus frigoris in initio morborum hujus generis individuus comes eſt, et a capillariis vaſis in ſuperficie corporis conſtrictis, et humorum influxum impedientibus oritur.

QUIN

* Sennert. p. 1088.

QUIN et poteſtatis nerveae etiam inertia ſpaſmos, et relaxationes alternas efficit, unde horror percipitur.

"CUTIS arida." Dum ſpaſmo febrili corpus afficitur, pori cutanei adeo conſtringuntur ut nihil perſpirabile tranſeat.

"SITIS." Eadem vaſorum linguae et faucium conſtrictio, ſiccitatem et ſitim gignunt.

"SENSUS tenſionis, ac gravitatis in "lumbis." Vaſorum renis actione aucta, ad eos ſanguis confluit, itaque ultra modum diſtenduntur renes.—Unde tenſionis ſenſus. "Gravitas" autem ſentitur, quia pondus ſimul augetur.

"FREQUENTIOR urina eſt, eadem ardet ac prodit rubra, flammea, atque "ſanguine tincta."

IN

IN renis inflammatione, perinde ac in aliis morbis inflammatoriis, " urina a-" crior redditur ;" quae per ureteres disſtillans, frequentiores conatus ad ejiciendam urinam excitat.— " Involuntarie" ergo nonnunquam redditur urina.

" ARDET" etiam in hoc morbo urina magis quam in aliis hujus generis ; quia renes, unde derivatur urina, maxime inflammatio obſidet. " Sanguine etiam " tingitur," quia, vi circulationis aucta, ſanguis ruber ex vaſis ſuis propriis in ductus urinae ſecretorios exprimitur.

" DOLOR ad umbilicum" fit ; quia muſculi tranſverſi abdominis aſſiciuntur. Umbilicus vero praecipue dolet, quia in omni muſculorum inflammatione fines tendinei praecipue laborant.

" FREQUENS nauſea et vomitus." *Conſenſum magnum renibus cum ventriculo et

* Sennert. p. 1089. Van Swieten, vol. iii. p. 225.

et inteſtinis intereſſe multa teſtantur; adeo ut illorum vitium facile ad haec, horum ad illos, tranſeat. Sic in paroxyſmo hypochondriaco, qui ventriculi praecipue morbus eſt, urina pallet, et large effunditur. Colicae etiam vehementi ſuppreſſio urinae non raro ſupervenit.

" CALOR in lumbis." Quoniam ſedes hujus morbi in renibus eſt, ſi quis eorum ſitum reſpiciat, cur in lumbis calor ſe oſtendat, ei haud obſcurum eſſe poteſt.

" TESTICULUS retrahitur," quia muſculus cremaſter inflammatus ſcrotum ideo retro trahit.

" * STUPOR cruris," nervorum, qui ad femur tendunt, compreſſione fit; unde vis nervea in illas partes minus libere influit. Ideoque ſenſus quoque perditur.

* Van Swieten, vol. iii. p. 223. Sennert. p. 1089. cap. viii.

"DOLOR levior, si in latus dolens "homo decumbit." Hujus rei causa in promptu est, quod si in integrum latus homo decumbit, ren affectus pendulus necessario fit, ideoque partes affectae distenduntur, et distentae plus doloris excitant.

PROGNOSIS.

* PROGNOSIS in hoc morbo non nisi valde anceps deduci potest. Internae enim inflammationes illarum partium, quae ad vitam adeo necessariae sunt, semper mortis periculum minantur.

IMPRIMIS igitur in hoc morbo, uti in aliis inflammatoriis, a diuturnitate frigoris et horroris in initio, prognosis est trahenda. Haec enim si brevi desierunt, nec aegrum multum affecerunt, spem praebent morbum non valde vehementem futurum.

DOLOR

* Sennert. vol. ii. p. 1090. River. p. 188.

DOLOR etiam ſi non valde acutus, ſaepe intermittit, ſi calor in lumbis modicus * eſt, ſi urina turbida potius, aut rubra, quam aquoſa, aut limpida, et ampla copia effertur; eventu fauſto morbus terminare ſolet. Cavendum tamen eſt, ne in hoc morbo, ut in aliis febribus, ſi ſedimentum in urina haud appareat, male praeſagiamus. Urina enim ſtatim ſecernitur a ſanguine qui per vaſa inflammata tranſit, antequam iterum una cum caeteris humoribus toto corpore circumfluxerit.

DIXIT ergo VAN SWIETEN: † "Urinas illas bonas eſſe quae craſſae excernantur, licet non ſubſidant, quod in aliis morbis ſuſpectum haberetur."

‡ GALENUS etiam hoc monitum § HIPPOCRATIS de veſica etiam ad renes extendit;

* Van Swieten, vol. iii. p. 223.
† Vol. iii. p. 232.
‡ In prognoſtic. charter. tom. viii. p. 637.
§ Ibidem, p. 638.

extendit; si vesica aliquo modo laborans hujusmodi urinas reddit; non enim totius corporis sed ipsius per se indicium est. Optimum etiam salutis signum praebent haemorrhoides copiose effluentes. His enim sanguinis impetus in renibus valde imminui observatur. Magis dubia autem prognosis erit, si horror et frigus in initio diu manent, si dolor valde intensus fit, si calor urens in renibus percipitur, si pulsus durus evadit, et siti inexplenda aeger cruciatur. Neque laetum exitum portendit urina limpida excreta. Hoc enim designat * phlegmasiam interioris renis esse. Retractio etiam testiculi, femorisque stupor, inter signa quae morbum gravissimum esse significant, habenda sunt; post quae pauci sine aliqua noxa

* Mala tunc merito damnatur talis urina, et ut signum, et ut causa. Ut signum, quia notat validam inflammationem adesse per totam renis substantiam; ut causa vero, quia omnia acria per urinam naturali lege de corpore eliminanda, retinentur, et diluens sanguinis ad renes appulsi, vehiculum a reliquis partibus secedens facit, ut inflammatoria densitas in sanguine augeatur. Van Swiet. vol. iii. p. 223.

noxa effugere. Item pauci, qui ante * diem ſextum aut ſeptimum non levati ſunt, prorſus convaleſcunt. Etenim ubi hoc fit, inflammatio plerumque in gangraenam, ſuppurationem aut ſchirrhum, deſinit. Peſſimum tamen omnium erit, ſi his delirium aut convulſio † ſuccedunt.— Poſtremo, ſudores frigidi, et extremorum frigora cum iſchuria, ventum ad extremum eſſe ſignificant.

METHODUS MEDENDI.

TRIA medendi in nephritide conſilia ſunt ſequenda;

PRIMUM, Sanguinis impetum minuere;

DEINDE, Actionem vaſorum nimis auctam componere;

POSTREMO, Symptomata, quae maxime urgent, levare;

DUO

* Boerh. aph. 1001.
† River. p. 188.

DUO priora morbis inflammatoriis communia ſunt, et in omnibus fere eodem modo peraguntur. In omni enim inflammatione firmarum partium actio ultra modum augetur; ſimul major ſanguinis copia, majore impetu, in vaſa influens, horum actionem etiam magis auget.

QUICQUID igitur et vaſorum actionem, et ſanguinis impetum, atque copiam imminuit, id impedimenta, ideoque ipſam inflammationem tollit. Itaque de utroque curandi conſilio ſimul agendum judico.

* UTRIQUE autem conſilio ſanguinis detractio reſpondet.

HAEC enim, praecipue ſi ſubito fiat, ſanguinem tardat, firmorum actionem minuit, et vaſa conſtricta relaxat.

ITEM

* Sauvage noſ. meth. vol. ii. p. 511.

Item copia ſanguinis detracta, ejus moles, quae, vaſa diſtendendo, quaſi ſtimulus antea fuerat, minuitur.

Quoniam igitur magnam vim ad inflammationem reſolvendam ſanguinis miſſio habere videtur, in hoc caſu merito commendatur. Quantum autem detrahendum ſit, ad amuſſim ſtatuere non poſſumus. Etenim plus minuſve, prout morbus vehementior aut levior ſit, item pro viribus, aut aetate aegrotantis demendum eſt.

Plerumque tamen, ſi medicus in initio morbi accerſitus eſt, et aegrotans media aetate et pleno corpore eſt, ut ſanguinis unciae ſedecim aut viginti mittantur, oportebit. Forſitan tantum ſanguinis projiciendum quibuſdam non videbitur. Verum ii reputare debent, eam copiam ſimul detractam, plus valere, quam multo majorem in plura tempora diviſam.

Praeterea

Praeterea in hoc morbo ſanguinis quam maxima copia, primo quoque tempore, et ſubito dempta, imprimis neceſſaria eſt; eoque magis quod partis affectae integritas, ad vitam quam maxime neceſſaria, non patitur alios inflammationis exitus. Sola ergo illa curatio quae reſolvendo fit optanda eſt; ſiquidem ſummum periculum ſuppuratio, ſchirrhus difficillima mala, gangraena ſemper mortem adferunt. Proinde ſumma ope nitendum eſt, ut per reſolutionem malum finiatur.

PRAETEREA tempeſtiva ſanguinis miſſio, non ſolum per ſe multum levaminis adferre ſolet, ſed etiam futuram curationem multo expeditiorem reddit. Neque tamen obſtat quicquam, quin ſi, ſanguine ſemel miſſo, aegrotans non levatus fuerit, neque ulla reſolutionis ſigna apparuerint, iterum ille mittatur. Si aeger tamen poſt ſanguinis miſſionem debilitari videbitur, ſive metus erit, ne ſi amplius mittatur,

mittatur, ſyncope corripiatur, venaeſectione prorſus abſtinendum eſt.

VERUNTAMEN, ſi ſymptomata, quae inflammationem in renibus adhuc ineſſe teſtantur, permanent, ad ſanguinis miſſionem topicam recurrendum eſt, quae per cucurbitulas, aut hirudines facienda eſt *. Hae etiam maxime uſum praebent, ſi parti dolenti quam proxime applicabuntur. Licet autem copia ſanguinis quae per eas detrahitur parva videatur, apprime tamen uſui eſſe ſolet; et quia ſanguis vaſculis loco inflammato vicinis effluit, et quia maxima parte ab arteriis derivatur, in quibus ſanguinis impetus multo magis quam in venis urget. Porro cum in hoc morbo haemorrhoides, ſi ſponte effluunt, curationem multum juvare obſerventur, ideo eae promovendae ſunt. Ergo hoc, fomentis laxantibus ano applicatis, hirudinibus

* Sennert. p. 1090.

dinibus ſugentibus, * aut venarum haemorrhoidalium ſcarificationibus, praecipue ſi hae tumefactae aut prominentes appareant, id conandum eſt.

POST ſanguinis detractionem nihil forſitan ejus impetum magis minuit, aut inflammationem magis tollit, quam cita alvi ſubductio †. Quinetiam in nephritide apprime neceſſarium eſt, ut hoc quamprimum fiat. Hujus ratio facile patebit, ſi conſideremus ſcybala indurata, in flexuris coli retenta, renes premendo, cauſam huic morbo frequentem praebere ‡. Ea igitur quae citiſſime alvi dejectionem praeſtant, huic conſilio maxime accommodantur. Itaque liquores in anum immiſſi optime huic voto ſatisfaciunt; quia inteſtina inferiora, praecipue quae craſſa vocantur, purgant. § Enemata igitur, quae

* Sennert. p. 1090. Juncker. p. 363.

† Junckeri conſp. med. p. 361.

‡ Vide Ludwig. No. 359. inſt. med. Hoffm. vol. i. p. 148.

§ Juncker. conſp. med. p. 361. Sauv. vol. ii. p. 511.

quae ex lenibus catharticis conſtant, conveniunt, qualia enema commune, decoctum commune pro enemate, cum ſalis communis additione, et ſimilia, ſunt. Haec omni ex parte reſpondent, quia et contenta coli educunt, et leniter id praeſtant. Lenibus enim catharticis opus eſt, ne, ſi acria magis adhibeantur, ea renes nimis ſtimulent.

QUOD ſi enemata ad inflammationem leniendam parum valuerint, medicamenta ore aſſumpta tentanda ſunt; quae, totum canalem inteſtinorum purgando, premens et irritans ſtercoris onus ejiciunt. Horum convenientiſſima ſunt ſales neutri, praecipue ſal Glauberi. Hic enim leviſſimo omnium purgantium ſtimulo, citiſſime tamen inteſtina purgat. Utilis quoque eſt pulpa caſſiae, aut tamarindorum, quae tamen, niſi magna copia adhibita, noſtro conſilio parum reſpondet. Quod ſi poſt ſanguinem omnibus modis

perditum,

perditum, alvumque et ſupra, et infra purgatam, aegrotans nullum levamen ſenſerit; * fomenta calida in uſum vocari debent; quae loco affecto applicata, ad reſolvendam inflammationem plurimum conferre ſolent. Decocta ergo ex floribus chamaemeli, aliiſque herbis hoc conſilio plerumque adhibentur. Cum vero haec haud ſua peculiari virtute, nec niſi calore, quicquid commodi adferant, iis uſus veſicarum aqua calida repletarum mihi anteponendus videtur; ſiquidem eae aeque calore proſunt, et hoc magis commodae ſunt, quod calorem pannis laneis, aut linteis incluſum diutius retinent, ſtragulaſque ſupra aegrum impoſitas vix humectant. Huic rei optime omnium enematum uſus convenit, ea enim, ob vicinam renibus coli flexuram, ipſorum quaſi renum fomenti vice funguntur. Ex enematibus vero ea, quae demulcente, et emolliente natura, ſunt, maxime hoc praeſtabunt;

* Boerh. aph. 997. et comm. per Van Swiet. Juncker. p. 362.

ſtabunt; uti enema ex aqua tepida ſola, decoctum commune pro enemate, et ſimilia, quae ſine ullo ſtimulo parantur. * Copia tamen horum ſimul injecta parva eſſe debet, ne, ſi ea magna eſt, renem tumefactum comprimant. † Item diutius haec enemata retineri intus debent, quo melius laxare, atque fomentorum officia praeſtare magis valeant. ‡ Porro ſi ſemicupium commode parari poſſet, quod hic faciendum eſt, id optime efficeret. § Notandum tamen eſt, antequam haec fiant, ſemper ſolvendam eſſe plethoram, alvumque liberam reddendam, aliter fomentorum, et lavationis calor febrem augebit, ſanguinemque in renibus accumulabit. Veſicatoria etiam ad inflammationes levandas, optimo cum ſucceſſu ſaepiſſime adhibentur; quorum actionis rationem reddere

* Sennert. p. 1090. Hoffm. vol. i. p. 149.

† Ibid. Hoffm.

‡ Sauv. N. M. vol. ii. p. 511.

§ Sauvage, vol. ii. p. 511.

dere non noſtrum eſt, ſi quidem peritiſſimos artis ea fefellit.

EORUM uſum tamen teſtimonium omnium medicorum confirmavit. Cl. WHYTT in praelectionibus ſuis, pulſus, illis poſt venaeſectionem applicatis, magnopere minui, obſervavit, immo poſtquam venaeſectio ſola parum profuerat. Quod tamen ad veſicantia attinet, obſervandum eſt, niſi ſumma cum cautela, in hoc morbo ea in uſum non eſſe vocanda, quoniam temere adhibita ſaepe ſtranguriam inferunt. Nihil tamen obſtat quo minus rubefacientia, aut * epithemata uſurpentur, quicquid enim mali a veſicatoriis oritur, id omne cantharides efficiunt.

INTER illa ſinapiſmi primum locum tenent, quia citiſſime ſuos effectus edunt.

FRIGIDA

* Vide Juncker. conſp. med. p. 362.

* FRIGIDA etiam ad inflammationem reprimendam nonnunquam lumbis applicantur. Haec tamen, nisi inflammatio in ortu sit, valde periculosa sunt. Potiones diluentes, et aquosae, quae aliis morbis, in inflammatione positis, usui esse solent, in hoc quoque utiles esse possunt.

VERUM in hoc eae, quae lenissimae sunt, solae sunt tractandae; ne si minus leni natura sint, partes inflammatas irritent. Potui igitur dentur, aqua hordeacea, decoctum avenaceum aut althaeae, linive, et omnia quae leniter demulcent. † Item infusa thea larga copia epota, voto medentis in hac parte respondet, ob facultatem ejus diureticam, quam solum relaxando, sine ullo stimulo exercet.

‡ REMEDIIS tamen acidis, aut salinis, quae diuretica vulgo dicuntur, quanquam

* Riverius, p. 193.

† Junckeri consp. med. p. 363. Hoffm. vol. i. p. 149.

‡ Van Swieten, vol. iii. p. 234.

quam ad calorem, et ſitim leniendum efficaciſſima ſunt, tamen dum inflammatio urgebit, ob ſtimulum quo renes afficiunt, prorſus abſtinendum eſt. Itaque veteres, a ſimilibus in hoc morbo abſtinendum eſſe, recte monuere. *ALEXANDER TRALLIANUS ipſam mulſam leniſſimam vetuit, ſolamque aquam tepidam dari praecepit. Sub finem tamen morbi, ſi reſolutio ex voto ſucceſſerit, diuretica mitiora dari cum fructu poſſent. His lac aſininum, aut caprinum, ſerum lactis annumerantur, quorum uſu aegros hoc modo laborantes, Ægineta multum levatos affirmat. Commode etiam hujus rei cauſa emulſiones, quales ex ſeminibus frigidis parari ſolent, praeſcribuntur. Poſtremo aquas etiam acidulatas, et purgantes, uti Selteranas, aut thermas Carolinenſes, hunc uſum feliciter praeſtare, teſtatur HOFFMANNUS †.

IN

* Lib. IX. cap. 5. p. 540, 541.

† Hoffman vol. i. p. 149.

* IN hoc morbo, ut in aliis febribus, dum inflammatio viget, victus tenuis et ex humida materia, potius quam firma, esse debet. Sed acria aut fermentata omnia sedulo vitanda sunt.

QUIES etiam animi, et corporis, morbis inflammatoris praecipue necessaria est; et omnia cum cura fugienda sunt, quae celeriorem per vasa sanguinis motum excitant.

ITEM aër cubiculi in quo aegrotus versatur, frigidiusculus servari debet, et lecti calor, quantum poterit, evitari †.

JAMQUE primo et secundo medendi consilio absoluto, ad tertium transeundum est, et quo modo urgentia mala leventur dicendum. De qua curationis parte hic morbus non multa propria requirit.

* Sennert. p. 1090.
† Sydenham. sect. iii. cap. 3. p. 203.

quirit. Ad dolores tamen ſedandos anodyna proſunt. Inter haec tamen opii uſu, dum morbus viget, abſtinendum eſt; quia inflammationes augere ſolet. * Raroque opiatis utuntur prudentes medici in morbis acutis inflammatoriis, niſi poſtquam per ſanguinis miſſionem, aliaque apta remedia, inflammationis vehementiam minuerint.

OPIATORUM autem vicem camphora ſupplere videtur, de qua HUXHAMUS loquens:

"ANODYNA (inquit) et mulcente e-
"jus poteſtate, erethiſmos in febribus
"malignis compeſcit, temperat animi
"motus, ſomnumque infert, ubi opiata,
"e contrario, animorum motus et tu-
"multus concitarent †."

SIMILISQUE

* Van Swieten, p. 236.
† On fevers, p. 120.

* SIMILIQUE consilio solanum etiam in cataplasmatis forma a quibusdam adhibitum video.

QUOD ad nauseam et vomitum attinet, cum ea renes, assidue, et vehementer agitando, inflamment, ideo quam primum levari debent. In tali casu VAN SWIETEN aquam mellitam tepidam frequentius ingerendam putat, quo facilius et minori cum anxietate aegrotantes vomant.

OPIATA etiam, si haec symptomata valde molesta sunt, gratis stomachicis admista, ad dolorem sedandum dari quoque possunt.

ATQUE ad hos usus mistura antiemetica a RIVERIO descripta, inter effervescendum hausta, laudatur. Cataplasmata etiam roborantia, et calida epigastrio applicata, plurimum prodesse solent. Sed hae

* River. p. 193.

hae ventriculi turbae, ſanguine miſſo, alvoque ſoluto, ſponte ſua plerumque ſolvuntur. Quae tamen ſi vehementiſſime premunt, et urgent, antiſpaſmodica, uti camphora et moſchus, in auxilium vocentur.

CRURIS ſtupor, teſticulique retractio, ita de ipſo morbo pendent, ut, hoc ſublato, ſponte decedant; eodem manente, aut ſaeviente, levamen nullum accipiant.

FINIS.